

Släktforskdagarna 2014

av Håkan Karlsson, Karlskoga

Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma och Släktforskdagarna i Karlstad 29 – 31 augusti ägde rum på Karlstad CCC (Congress Culture Centre). Värmlands Släktforskarförörening arrangerade projektet. Ekonomiskt stöd har erhållits från Karlstads kommun, Region Värmland och av ArkivDigital som huvudsponsor. Tema: Migration i nutid, dåtid och framtid.

Riksstämma

Släktforskdagarna inleddes med Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma på fredagen den 29 augusti i ovan nämnda kongresscentra.

Stämman inleddes med ett informationsmöte med följande inslag:

** De nya distrikten 2016*

Hanna Larsson från Riksantikvarieämbetet berättade om begreppet församling som kommer att upphöra och ersättas med distrikt. Den gamla församlingsindelningen kommer att bibehållas som den såg ut den 31 december 1999. Detta genomförs av Riksantikvarieämbetet och Lantmäteriet på regeringens uppdrag. Namnsättning skall vara klar i januari 2015 och börja användas i folkbokföringen 1 januari 2016.

** EU-projekt om kartläggning av Sveriges befolkning 1749 – 1950*

Per Pettersson-Lidbom, professor i nationalekonomi vid Stockholms Universitet informerade om ett projekt som avser att skapa en databas över Sveriges socknar/kommuner under nämnda tid.

** Medlemsvård och medlemsrekrytering*

Jan-Henrik Marinder, ordförande i Västerbergslagens Släktforskare och ledamot av förbundsstyrelsen anförde följande synpunkter: Studieverksamhet kan öka antal medlemmar. Bedriv medlemsvård. Planera verksamheten. Mervärde, t ex tillgång till släktforskningslitteratur, styrelsens ansvar att visa attraktiv verksamhet för medlemmarna. Vision, accepterad av alla i styrelsen. Analysera behov och förutsättningar, omvärldsanalys, SWOT analys, mål för verksamheten, specificera konkreta mål för styrelsearbetet som sammanfattas med specifikt, mätbart, accepterat i styrelsen, realistiskt och tidssatt = SMART. Vänder man på ordningen blir det TRAMS. Satsa på styrelseutveckling. ABF har upprättat en sådan. Skapa ett utbildningsprogram, t ex DNA-forskning. Släktforskning i skolan. Fortbildning viktigt. Skapa en instruktion för valberedningen.

*** Migrationscentrets storsatsning i Sverige**

Mathias Nilsson från Svenska Migrationscentret orienterade om den pågående verksamheten. En nationell samverkan mellan arbetsförmedling och Riksarkivet har skapats för att bedriva inskanning av arkivmaterial. Verksamheten bedrivs på uppdrag av bl a kommuner och föreningar och omfattar alla typer av inskanning, inte endast det som anknyter till migration. I Karlskoga inskannas arkivmaterial hos Kommunarkivet och det lokalhistoriska arkivet hos Karlskoga Bergslags Hembygdsförening. För närvarande finns 14 lokalkontor med 30 anställda som planeras att utökas till 50 kontor.

Riksstämman öppnades under ordförandeskap av riksdagsman Ann-Kristin Johansson samt 147 närvarande ombud.

Barbro Stålheim redogjorde för verksamhetsberättelsen 2013. Förbundet består vid senaste årsskiftet av 173 medlemsorganisationer med totalt 75558 medlemmar. Antalet medlemmar uppgick vid förra årsskiftet till 75893.

Förbundets ekonomiska resultat för 2013 visar minus med 0,8 mkr, vilket är mycket lägre än det minusresultat om 1,5 mkr som budgeterats för 2013. Bokhandeln är fortfarande väl etablerad och den viktigaste inkomstkällan. Under 2013 har t ex utgivits *Latin för släktforskare, Smedsforska, Släktforskarens Arbetsbok och Vägen till dina rötter*.

Nättidningen Rötter är fortfarande den mest besökta webbplatsen i sitt slag i Sverige. Under 2013 hade Nättidningen Rötter 625350 unika besökare.

Förbundsstyrelsens proposition om höjning av förbundsavgiften 2015 med 4 kronor till 16 kronor avlogs av stämman under motivering att det saknas tillräckligt detaljerad redovisning till vilka projekt pengarna kommer att användas.

Årets första motion inlämnad av Midälva Genealogiska Förening handlade om digital utsändning från stämman för att föreningar som inte har möjlighet att skicka ombud till stämman kan delta i densamma, utan att besöka den. Årets förbundsstämma filmades och finns utlagd på Rötters hemsida. Frågan utreds närmare.

Stämman biföll motionen om att fortsätta projektet Namn åt de döda med utgivning av en ytterligare kompletterad och utökad dödslista, version (nr 7).

Motion om inrättandet av ett nytt pris ”Årets släktbok” bifölls.

Släkt- och Bygdeforskarföreningen ENGELBREKT, Norberg, föreslår i sin motion att förbundsstyrelsen bör söka nya lokaler utanför Stockholm. Förbundsstyrelsen svarar att det skulle medföra stora kostnader för uppsägning och nyanställning av personal mm. Stämman biföll förbundsstyrelsens svar.

Motion om digitalisering av kyrkböcker i f. d. Svenska Pommern. Stämman biföll förbundsstyrelsens svar att undersöka med SVAR om förutsättningar för ett sådant arbete och återkommer med svar i Angeläget.

Barbro Ståhlhelm gratulerar Erland Ringborg

Valberedningens förslag framlades för stämman som antog följande nomineringar; förbundsordförande 2014-2016 Erland Ringborg, nyval till förbundsstyrelsen; Susanne Gustavsson Sambia, Mellerud och Christian Arnet, Stockholm. Till revisor Lars Sundell.

Årets Victor Örnbergs hederspris

Elsa Sjödahl tilldelades Victor Örnbergs hederspris 2014. Hon har stor kunskap att läsa äldre handstilar och har bistått släkt- och hembygdsforskare med material. Under 1980-talet skrev hon gårdshistoria för Steneby socken i Dalsland. En mycket grundlig gårdsforskning. Under 20 års tid har hon arbetat med att renskriva Tössebo härads domböcker 1613-1675.

Hedersdiplom

* *Tord Andåsen* uppmärksammas för sin forskning och renskrivning av domböcker i Väne härad mellan 1614-1676.

* *Sven Olby* började släktforska före 1970. 1986 blev han medlem i Västerås Släktforskarclubb där han under 20 år var ordförande. Han har även varit redaktör och DIS-fadder och bedrivit släktforskar kurser. Renskrivit register till Hülpers genealogiska samlingar på Västerås stadsbibliotek.

* *Reine Björkman* har varit ordförande i Hembygds- och Släktforskare Nolaskogs, Örnköldsvik och sekreterare i DIS-Mitt. Han är en av dem som startade DIS-Mitt.

* *Charlotte Börjesson*, styrelseledamot i DIS-Väst i över 10 år och under denna tid även varit en klippa som DISBYT-ombud. Hon har bidragit strakt till arbetet att skapa goda kontakter mellan den svenska släktforskarrörelsen och våra utvandrade släktingar i USA.

Årets Eldsjälar

* *Mats Johansson* från Botvidsbygdens Släktforskarförening skapade denna förening. Ett nytt projekt som han tagit initiativ till, syftar till att registrera födda, vigda och döda i föreningens område. Initiativtagare och drivande kraft till FMV:s släktforskarförening.

* *Karl-Edvard Thorén*, en veteran bland DIS faddrar, verksam som sådan sedan 1993. Vid 88 års ålder fortfarande fullt aktiv.

Invigning

Lördag 30 augusti invigdes Släktforskar dagarna med tal av mässgeneral Hans Olsson och Släktforskarförbundets nye ordförande Erland Ringborg. Förr riksmarskalken Ingemar Eliasson kåserade om migration. Därefter talade landshövdingen i Värmlands län, Kenneth Johansson och förklarade Släktforskar dagarna 2014 öppnade.

Landshövding, Kenneth Johansson

Mässa och utställning

Ett nära 90-tal utställare samsades om utrymmet på Karlstad CCC. Den viktigaste nyheten var den nya dödsboken (nr 6), Sveriges dödbok 1901 – 2013.

En nykomling bland utställarna Vasa Orden av Amerika presenteras som en svensk-amerikansk vänskaps- och kulturorganisation med verksamheter i USA, Kanada och Sverige. En organisation vars syfte är att värna om svensk kultur och svenska traditioner och att verka för att skapa och upprätthålla vänskapliga förbindelser mellan svenskar och svenskättlingar i USA och Kanada. I deras monter fanns Lilly Setterdahls senaste bok om svenskar i Cleveland, USA, med titeln True Immigrant Stories, the Swedes of Cleveland, Ohio, 1873-2013.

Föredrag

Bland ett rikt utbud av föredrag kan nämnas Christopher O'Regan som berättade om sitt 1700-tal. Han har i över 25 år forskat i arkiv och privata samlingar för att komma 1700-tals människor nära.

Peter Sjölungs föredrag handlade om DNA i släktforskningen. Han är en av pionjärerna inom svensk DNA-släktforskning. De senaste åren har han lärt sig hur DNA-tekniken kan ge nya spännande möjligheter. Han har besökt det hypermoderna DNA-laboratorium i USA där släktforskarens DNA-prover analyseras.

Ett flertal föredrag handlade om migration, t ex Svenska spår i Argentina av Per Erik Tell, Skogsfinsk invandring av Jan Myhrvold, Norges roll i den svenska utvandringen av Kristin Mikalsen, Mötet med den finska befolkningen (Gottlund) av Niklas Persson samt Värmlänningar i rörelse av Peter Olausson.

Släktforskardagarna 2015

Nyköping-Oxelösunds Släktforskarförening arrangerar i samarbete med Sveriges Släktforskarförbund och ArkivDigital Släktforskardagarna 2015. Arrangemanget kommer att äga rum på Nyköpings Arenor – Rosvalla den 28-30 augusti 2015.